

Dkt. Robert Vannoy , Wafalme, Hotuba ya 12

© 2012, Dkt. Robert Vannoy , Dkt. Perry Phillips na Ted Hildebrandt

Mbinu za Kuhubiri Masimulizi ya Kihistoria

Kuhusu Kuhubiri Masimulizi ya Kihistoria

Nadhani sote tungekubaliana kwamba tukichukua maandishi ya hadithi ya kihistoria kama mahubiri, tunapaswa kufanya zaidi ya kusimulia hadithi tu katika mahubiri. Nadhani mahubiri yanapaswa kufanya zaidi ya kusimulia tu, lakini swali ni: Unaundaje "zaidi"? Ni nini zaidi? Hakika hamu yetu ni kuhubiri neno. Ninachomaanisha ni kwamba hamu yetu itakuwa kuwasilisha ujumbe ambao Mungu ameweka katika sehemu ya Maandiko tunayoshughulikia. Hatutaki maandishi yawe kisingizio cha mawazo au nadharia au maoni yetu wenyewe, lakini tunataka kutangaza neno ambalo Mungu ameweka katika maandishi hayo. Lakini swali ni jinsi gani tunafanya hivyo tunapohubiri maandishi ya kihistoria.

Nadhani kwa maana halisi ni vigumu zaidi kuhubiri kuhusu maandishi ya kihistoria, kulingana na jinsi unavyoyafanya, kuliko ilivyo katika maandishi ya mafundisho au aina nyingine za maandiko. Maandiko ya kihistoria yanashughulikia watu na hali ambazo zimeondolewa kwa muda mrefu katika muktadha wa wakati na kitamaduni kutoka kwa hali yetu ya leo. Ili nyote mweze kusikia ikisemwa kwamba ujumbe lazima uelezwe katika muktadha au utafsiriwe katika hali yetu kutokana na hali ambayo imeelezwa katika masimulizi ya Maandiko.

Lakini swali bado ni: Tunafanyaje hivyo? Unazibaje pengo hilo la kihistoria? Unashughulikaje na watu walioishi katika nyakati na hali tofauti sana na sisi. Kwa karne nyingi kumekuwa na mbinu mbalimbali zinazotumika kujaribu kufanya maandishi hayo ya kale yawe muhimu. Katika kipindi cha kabla ya Matengenezo ya Kiprotestanti ilikuwa kawaida kutumia mbinu ya mafumbo. Labda unaifahamu njia hiyo. Lakini njia hiyo inazifanya hadithi hizi kuwa za kiroho sana ili ukweli wa masimulizi usiwe na umuhimu mkubwa kama ukweli wa kihistoria. Badala yake huwa wabebaji wa ukweli wa kina wa

kiroho ili ukweli wenyewe usiwe na umuhimu mkubwa, lakini ukweli wa kiroho unaobeba ndio mambo yanayozingatia na kuonekana kuwa muhimu.

Mfano wa Mbinu ya mafumbo: Mwanzo 24 Acha nieleze hilo. Nitaelezea hapa mwanzoni kutoka Mwanzo 24, ambayo si mojawapo ya maandiko tunayoyaangalia, lakini ni simulizi ya kihistoria. Mwanzo 24 ni hadithi ambapo Ibrahimu anamtuma mtumishi wake kumtafutia mwanawe Isaka mke. Ukiangalia Mwanzo 24 na hadithi hiyo na ukitumia mbinu ya mafumbo ili kubaini umuhimu au maana ya hadithi hiyo kwetu leo, mbinu hiyo na watendaji wa mbinu hiyo wamesema kwamba Isaka ni mfano wa Kristo anayemwoa bibi harusi wake, kanisa, linalowakilishwa na Rebeka. Mtumishi wa Ibrahimu anayempata Rebeka kwa ajili ya Isaka ni mhubiri ambaye, kwa kutangaza neno la Mungu, ni kuwaleta washiriki wa kanisa kwa Kristo. Mazoezi ya kila siku ya Rebeka ya kwenda kisimani kuteka maji yanamaanisha kwamba kanisa lazima liishi kwa kuchota kila siku kutoka kwenye kisima cha neno la Mungu. Ngamia ambao hawawezi kuchota maji wenyewe lazima wapewe maji, kumbuka hivyo ndivyo Rebeka alivyofanya, ni wale ambao hawawezi wenyewe kutumia neno la Mungu lakini lazima wafundishwe ndani yake. Na hilo linaweza kuendelea na kuendelea. Kwa hivyo unachukua maelezo ya hadithi na unawapa maana ya juu zaidi ya aina fulani ya umuhimu wa kiroho, na unasema basi hiyo ndiyo tutakayopata kutokana na kusoma masimulizi haya.

Sasa, nadhani aina hiyo ya mbinu haina uhusiano wowote na ufafanuzi wa Maandiko, yaani, kusoma Maandiko yale ambayo Mungu ameweka ndani yake ili tuelewe na kufaidika nayo. Kwa kweli ni kile kinachoitwa " eisogesis ," kusoma Maandiko mambo haya. Mambo yanayosomwa yanaweza kuwa kweli ambazo zinaweza kusomwa kwingineko katika Maandiko, lakini unayaweka kwenye maandishi hayo na huruhusu maandishi yazungumze ujumbe wake. Kwa hivyo unapotumia mbinu ya kiistiari na masimulizi ya kihistoria ili kupata maana au umuhimu, unachofanya kweli ni kusababisha ukweli wa simulizi kukoma kuwa muhimu ndani na ndani yao wenyewe. Huwa tu wabebaji wa umuhimu fulani wa kiroho wa kina zaidi, au wa juu zaidi, lakini

ndani yao wenyewe hawana umuhimu mkubwa au hawana umuhimu wowote. Kwa hivyo nadhani hiyo ni njia isiyokubalika; haitendei haki ujumbe ambao Mungu ametupa katika maandiko haya ya Maandiko. Mahubiri

ya Mfano Dhidi ya Mahubiri ya Ukombozi-Kihistoria

Naam, ni nini mbadala wa hilo? Miaka kadhaa iliyopita kulikuwa na mjadala nchini Uholanzi kuhusu swali hili miongoni mwa wanatheolojia: kuhusu jinsi ya kushughulikia masimulizi ya kihistoria katika kuhubiri. Katika mjadala huo ulikuwa na kile kilichoitwa " mahubiri ya mfano " kwa upande mmoja, yaani kutumia masimulizi ya kihistoria kutupa mifano ya jinsi tunavyopaswa kuishi. Mahubiri ya mfano , au ya mfano, kwa upande mmoja, na hayo yaliwekwa kinyume na kile kilichoitwa "mahubiri ya ukombozi-kihistoria." Kwa hivyo maneno hayo mawili yanawakilisha mbinu zingine mbili za kushughulikia masimulizi ya kihistoria katika kuhubiri. Mahubiri ya mfano, au ya mfano , kwa upande mmoja, na mahubiri ya kihistoria ya ukombozi kwa upande mwingine. Mahubiri ya mfano ni mahubiri ambapo hadithi za Biblia zinatangazwa kama zenye mifano ya jinsi sisi leo tunavyopaswa au tusivyopaswa kutenda. Na katika aina hiyo ya mbinu ungeangalia dhambi za watu mbalimbali wa Agano la Kale kama mifano ya mambo ambayo hatupaswi kufanya. Ungeangalia mambo mazuri ambayo unawakuta baadhi ya watu hawa katika Agano la Kale wakifanya kama mifano tunayopaswa kufuata na kuwa kama wao. Kwa hivyo mahubiri hayo ya mfano kimsingi yanafuata mpangilio: fanya kama huyu anavyofanya na usifanye kama yule anavyofanya.

Sasa tena, ukirudi kwenye Mwanzo 24, Ibrahimu akimtuma mtumishi wake kumtafutia Isaka mke na kutumia njia hiyo, njia ya mfano , unaweza kupata njia kadhaa ambazo baadhi wamependekeza kwamba kifungu hiki kinatupatia mifano. Kwa mfano, Ibrahimu alitamani mwanawe Isaka asimwoe mwanamke Mkanaani bali mwanamke anayemjua Bwana anatupatia mfano. Kama wazazi leo tunapaswa kuwa na wasiwasi kwamba watoto wetu hawaoi wasioamini. Ibrahimu aliogopa kwamba Isaka asimwoe Mkanaani. Anarudi Harani kutafuta mtu ambaye alikuwa mfuasi wa Bwana.

Pili , kipengele kingine katika hadithi ambacho kinaweza kutumika kama mfano ni kwamba mtumishi aliomba. Kisha akaomba ishara kwamba msichana anayekuja kuteka maji na ambaye alimwomba anywe angejibu: Nitakupa maji ya kunywa na pia nitawanyweshwa ngamia zako. Na hiyo ilikuwa ishara kwake kwamba huyu ndiye msichana. Mfano tunaopaswa kuona katika kutafuta mwenzi wa maisha lazima uwe suala la maombi, ikiwa ni pamoja na ule wa wazazi kwa watoto wao. Ni kanuni nzuri ya kibiblia, hakuna swali. Swali ni: Je, hivyo ndivyo tunavyopata ujumbe huo kutoka kwa kifungu hiki cha Maandiko?

Hapa kuna mfano wa tatu kutoka sura hii: Rebeka yuko tayari si tu kumpa mtumishi wa Ibrahimu maji bali pia kuwanyweshwa ngamia. Hii inatufundisha kwamba ikiwa binti zetu wanataka kuwa wake na mama wazuri, hawapaswi kuishi kwa ajili yao wenyewe bali wawe tayari kujitolea kwa wengine kwa furaha katika huduma. Kwa hivyo ukitumia mbinu hii, unaweza kupata katika hadithi ya ndoa ya Isaka masomo mbalimbali katika utendaji wa utauwa, hasa kuhusiana na suala la kupata wenzi wanaofaa kwa watoto wako. Sasa hiyo ni mbinu ya mfano , ya kielelezo kwa simulizi kama Mwanzo 24. Tahadhari

ya Vannoy kuhusu Mahubiri

ya Mfano Sasa baadhi wamepinga aina hiyo ya mahubiri, kwa njia hiyo ya kujaribu kupata maana au umuhimu, na pingamizi hizo zinategemea mambo kadhaa. Miongoni mwao ni hili la kwanza: Kuna kitu cha kibinafsi na kisicho na msingi ndani yake. Ninachomaanisha hapo ni swali ambalo mtafsiri anakabiliana nalo ikiwa utatumia njia hiyo ni: Ni nini kichukuliwe kama mfano kwetu na kipi kisichochukuliwa? Mtu anaweza kusema kuhusu Mwanzo 24 kwamba leo jamaa au msichana anapaswa kuomba ishara kutoka kwa Bwana ili kujua kama jamaa au msichana anayemfikiria amekusudiwa na Bwana kuwa mshirika wake au la. Hilo ndilo mtumishi alifanya - aliomba ishara. Mtu mwingine anaweza kusema kwa msisitizo kuomba ufunuo au ishara maalum kama hiyo sasa kwa kuwa tuna Maandiko si sahihi. Tumepeva ufunuo na miongozo ya kutosha kwa

maisha yetu. Hatuhitaji ishara.

Lakini swali ni jinsi gani tunaweza kuamua nini cha kutumia kama mfano kwetu? Kisha zaidi ya hayo, tunawezaje kuamua kama tutakitumia kwa maana chanya au hasi? Ni nini kinapaswa kuwa mfano, na je, ni kuwa mfano tunaopaswa kufuata au kutofuata? Hilo linahusisha hukumu, na hukumu hizo hazitoki kwenye maandiko; lazima ulete hilo kutoka mahali pengine. Kwa hivyo kuna kitu cha kibinafsi na kisicho na mpangilio hapo na mbinu hiyo.

Pili, aina hii ya mahubiri huwa ni kile kinachoitwa anthropocentric, ambayo ina maana ya mwanadamu, Kigiriki kutoka *anthropos*. Inalenga mwanadamu badala ya theocentric, au Mungu. Aina hiyo ya mahubiri huwa na anthropocentric. Mwanadamu ndiye kitovu cha lengo na mahali pa kumhubiri Kristo inakuwa rahisi kuhubiri mambo ya kufanya na yasiyopaswa kufanywa. Kwa urahisi sana njia hii huangukia katika hatari ya kuhubiri kwa sheria na maadili. Ili katika mbinu hii ujipime kila mara kwa wahusika mbalimbali wa Biblia - watu kama Ibrahimu, Yakobo, Petro, Paulo, au yeyote yule. Wamewekwa mbele yetu kama mifano tunayopaswa kufuata katika sifa zao chanya na sio kufuata sifa zao hasi. Pingamizi la hilo ni kwamba katika kuhubiri kwa njia hiyo, Mungu mwenyewe huenda asizingatie vya kutosha katika kazi zake kuu za ufunuo na ukombozi. Inalenga anthropocentric badala ya theocentric. Unaweza kushughulikia vifungu kwa njia hii na usione chochote kuhusu Mungu na matendo yake makuu kwa watu wake. Na je, si kweli Mungu katika matendo yake makuu akiingilia kati historia katika ufunuo na ukombozi, si kweli kwamba masimulizi ya Biblia yanahusu? Je, historia ya Biblia si historia ya ukombozi ya jinsi Mungu alivyoleta ukombozi katika historia ya mwanadamu? Ili kwamba si kweli sana, unapotafakari juu yake, kile Ibrahimu au Isaka au mtu mwingine yeyote anafanya, ni kile Mungu anafanya ndicho muhimu zaidi katika historia ya Biblia. Sasa ni kweli kwamba mara nyingi hufanya kazi kupitia watu lakini hutaki kupoteza ukweli kwamba ni Mungu anayefanya kazi. Historia ya Biblia ni historia ya ukombozi. Kwa hivyo kwa sababu hiyo, kinyume na kile kinachoitwa mahubiri ya mfano, baadhi wametetea kile kinachoitwa mahubiri ya kihistoria ya ukombozi.

Mahubiri ya Kihistoria ya Ukombozi Mahubiri ya kihistoria ya ukombozi ni mahubiri ambapo msisitizo mkuu unaangukia mahali ambapo matukio yaliyoandikwa katika Biblia yapo katika historia ya ufunuo na ukombozi wa Mungu. Sasa, kama nilivyosema, katika historia hiyo tuliyo nayo katika Biblia, ambayo ni historia ya ukombozi, tunakutana na kile ambacho watu fulani hufanya au hawafanyi. Lakini kuna zaidi ya kile ambacho wanadamu hufanya kwa sababu pia tunakabiliwa na kazi ya Mungu katika historia na jinsi anavyotekeleza makusudi yake kupitia maisha ya watu mbalimbali. Kwa hivyo historia ya kibiblia ni historia ambayo matendo ya Mungu yanaonekana katika historia ya wanadamu. Historia ya Biblia ni historia inayoelekeza mbele kwa matendo makuu ya Mungu na kuja kwa mwanawe Yesu Kristo.

Nadhani ni historia hiyo ambayo tunapaswa kuiona tunaposoma maandishi ya Biblia na masimulizi haya ya kihistoria na tunapohubiri kuyahusu. Ili tunaposoma masimulizi haya, na tunapohubiri kuyahusu, tunapaswa kujifunza jambo fulani kuhusu Mungu ni nani kile alichohadi, na kile alichofanya katika historia.

Umuhimu wa kile nilichosema upo katika ukweli kwamba katika historia hii unapata msingi wa imani yetu. Na katika historia hii unapata msingi wa imani ya watu wote wa Mungu katika vizazi vyote. Imani ya Kikristo ni imani ya kihistoria. Imejikita katika kile ambacho Mungu amefanya katika historia. Kwa hivyo historia hiyo ni muhimu zaidi kama msingi wa imani kuliko ilivyo kama mwongozo wa mwenendo. Hiyo haimaanishi kuwa huwezi kujifunza mambo kutoka katika historia hii kuhusu jinsi tunavyopaswa kuishi. Lakini lazima ukumbuke kusudi la msingi la historia ya kibiblia ni nini.

Sasa tukirudi kwenye Mwanzo 24, mtazamo wa kihistoria wa ukombozi katika Mwanzo 24 ungesema kwamba tunapoangalia hadithi hiyo, tunapaswa kwanza kuona kile ambacho Mungu amefanya na anachofanya. Na tunapaswa kuona Mungu akitimiza ahadi yake kwa Ibrahimu na Isaka kwamba wangukuwa mababu wa watu wakubwa ambao kupitia wao hatimaye watu wote wa dunia watabarikiwa. Kumbuka, hiyo ndiyo

ahadi ambayo Mungu alimpa Ibrahimu - mataifa yote ya dunia yangebarikiwa, na uzao wake ungehesabiwa kupitia Isaka. Isaka alikuwa uzao wake wa ahadi, si Ishmaeli. Kwa hivyo tunapaswa kumwona Mungu akifanya kazi katika sura hii, si Ibrahimu, mtumishi, wala Rebeka. Wote wanahusika, lakini tunapaswa kumwona Mungu akifanya kazi katika kuleta ndoa hii. Anatumia imani hiyo, utii, maisha ya maombi ya wale walio katika simulizi ili kutimiza kusudi lake. Lakini Mungu ndiye lengo la sura hiyo. Tunaposoma sura hiyo tunapaswa kuona kwamba Mungu hutunza agano lake. Yeye ni mwaminifu kwa ahadi yake, na tunapona hilo, tunaweza kuchochewa kumtumikia kwa imani na utii pia.

Kwa hivyo mbinu hiyo ya kihistoria ya ukombozi ingesema hatuoni tu mifano katika masimulizi ya kihistoria ya jinsi tunavyopaswa kuishi au kile tunachopaswa kufanya au kutofanya, lakini tulipokea ufunuo wa Mungu mwenyewe kuhusu yeye ni nani na jinsi anavyofanya kazi. Mungu anayefanya kazi wakati wa Ibrahimu na Isaka ndiye Mungu yule yule anayehusika katika maisha yetu leo. Yeye ni mwaminifu leo kama alivyokuwa wakati huo. Kwa hivyo aina hiyo ya mtazamo basi ni mtazamo ambao mbinu ya kihistoria ya ukombozi huleta kwenye maandishi.

Mfano wa Kihistoria na Ukombozi: Mbinu ya Vipimo Vingi

Sidhani kama ni muhimu kuona migogoro yoyote muhimu au migongano kati ya mbinu hizo mbili. Baadhi ya watu wameiweka kwa njia ambayo wanapata mgogoro au mgongano. Unaweza kuhubiri kwa njia moja au unahubiri kwa njia nyingine. Unaweza kutumia mbinu ya kihistoria ya mfano au ukombozi, na huwezi kuzichanganya. Inaonekana kwangu hakuna mgongano muhimu au mgongano kati ya njia hizo mbili. Nadhani ni wazi tunapokea mifano katika Biblia, lakini hoja ni kwamba hatupaswi kutenganisha au kutenganisha mifano tunayotoa kutoka kwa simulizi fulani ya kihistoria. Hatupaswi kutenganisha hilo kutoka kwa muktadha wa kihistoria wa ukombozi ambapo tumepewa. Ukitumia mbinu ya mfano pekee, huwa inaondoa masimulizi kutoka mahali na kazi ya matukio yaliyosimuliwa na mwendo wa historia ya ukombozi. Masimulizi ya

kihistoria ya Biblia yanapaswa kuonekana katika uhusiano wao kati yao na katika umoja wao ndani ya historia ya ukombozi. Bila shaka, hilo linapata kiini chake katika Kristo.

Sasa, hiyo haimaanishi kwamba mtu yeyote au kila mtu anayehubiri kwa njia ya mfano kwamba hawamwoni Kristo kama hoja kuu ya historia ya Biblia. Jambo kuu ni kwamba njia hiyo ya kuhubiri inaweza isifanye hilo kuwa dhahiri. Mtu anayefanya kazi kutokana na mtazamo wa kihistoria wa ukombozi hahitaji kukataa kwamba unaweza kupata mifano na vielelezo katika historia ya Biblia. Mtu anayefanya kazi kutokana na mtazamo wa kihistoria wa ukombozi anajali maswali: Kwa nini? Jinsi gani? Na kwa maana gani yanaweza kuwa mfano? Nadhani unaweza kujibu maswali hayo ya kwa nini, vipi, na kwa maana gani ikiwa utaweka simulizi hilo katika muktadha wake wa kihistoria wa ukombozi.

Kuhusiana na hilo ni hili: Nadhani tunapaswa kukumbuka kila wakati kwamba sehemu za kihistoria za Biblia si hadithi tu. Ninachomaanisha ni kwamba, masimulizi ya kihistoria yanatuambia kuhusu mambo ambayo yalitokea kihistoria. Unaweza kusimulia hadithi, na huenda ikawa imetokea au la. Masimulizi ya kihistoria ya Biblia yanatuambia kuhusu mambo yaliyotokea. Hiyo ina maana kwamba yanapaswa kushughulikiwa kama historia halisi na si kama mifano iliyotolewa tu kuonyesha ukweli fulani. Hakuna ubaya wowote kwa mfano. Yesu alitumia mifano kuelezea ukweli. Lakini masimulizi ya kihistoria ya Agano la Kale si mifano. Masimulizi ya kihistoria ya Agano la Kale yanatuambia kuhusu mambo yaliyotokea.

Sehemu za Mafundisho na Kihistoria za Maandiko Hilo linaleta swali la uhusiano wa sehemu za mafundisho ya maandiko na sehemu za kihistoria za maandiko. Kanuni ya jumla hapo ni hii: historia ni msingi wa mafundisho. Unapata fundisho la kuhesabiwa haki kwa upatanisho linalotegemea tukio la kihistoria la kazi ya Kristo na kifo chake msalabani na kuzikwa kwake na kufufuka kwake. Historia hiyo ni msingi wa mafundisho. Ukielewa kweli hilo, hutaangalia historia ya kibiblia kama mfano tu. Huenda ikawa ya kielelezo, lakini ni zaidi ya hayo kwa sababu historia haionyeshi tu

mafundisho, bali hutoa msingi wa mafundisho. Ukichukulia sehemu za kihistoria za Biblia kama za kielelezo tu, basi si muhimu sana kama matukio yaliyoelezwa yalitokea kweli au la.

Imani Iliyotokana na Historia – Mfano wa Kukanusha wa SR Driver Maelezo ya SR Driver kuhusu Mwanzo yanasema hivi kuhusu masimulizi ya mfumo dume. Ninanukuu, “Ni kiasi gani cha masimulizi haya ni ya kihistoria na ni kiasi gani kutokana na dhana na mapambo maarufu, hatuwezi kusema. Lakini umuhimu muhimu na halisi wa masimulizi upo katika aina za tabia wanazoonyesha na katika masomo ya kimaadili na kiroho ambayo, iwe ni ya kihistoria au la, yanaweza kuzingatiwa kutokana na hilo. Mababu ni mifano ya imani na wema na pia wakati mwingine ya kutostahili na kushindwa kimaadili.” Kuna SR Driver ambaye anahisi kweli kwamba masimulizi ya mfumo dume hayana thamani kubwa ya kihistoria. Hafikirii matukio yaliyoelezwa hapo yalitokea kweli. Lakini anasema yana thamani kwetu katika aina za tabia; ni mifano ya kushindwa kimaadili. Unaona, kwa Driver, kama hadithi hizo zinaelezea jambo lililotokea katika historia ya ukombozi au la si muhimu kwake. Anajali masomo ya kidini na kimaadili pekee. Huo ni matumizi ya mfano, au ya mfano .

Lakini alichopoteza ni mtazamo wa jukumu na kazi ya matukio hayo katika historia ya ukombozi. Kwani imani ya dereva haina mizizi katika historia lakini imani halisi ya kibiblia imejikita katika historia. Nadhani mahubiri yetu yanapaswa kuonyesha hilo kama mahubiri ya Petro na Paulo. Ukienda kwenye kitabu cha Matendo na kutazama mahubiri hayo katika kitabu cha Matendo, yanafanya nini? Yanarudia, au yanasimulia tena, historia ya kipindi cha Agano la Kale. Mungu alikuwa akifanya nini katika kumwita Ibrahimu na kumwinua Daudi na kutimiza ahadi ya kuja kwa Masihi. Huo ni mahubiri ya kihistoria ya ukombozi. Tunahitaji kuona jinsi Mungu alivyokuwa akifanya kazi kwa njia ya ufunuo na ukombozi katika matukio ya Biblia.

Kwa hivyo tena nadhani kwamba kuhubiri kuhusu masimulizi ya kihistoria katika Agano la Kale kunahitaji kuwa na mtazamo huo wa kihistoria wa ukombozi. Singesema

hivyo ili kukataa au kuondoa uwezekano wa kupata umuhimu wa kielelezo au mfano pia, lakini nadhani muktadha wa kihistoria wa ukombozi utakuambia ni kwa njia gani kitu kinaweza kuwa kielelezo au mfano . Na ukiona tu umuhimu fulani wa kielelezo au mfano , umepoteza mwelekeo muhimu sana wa sababu ya simulizi hii kujumuishwa katika Maandiko hapo awali. Unaweza kuonyesha maandishi ya mafundisho kwa mfano kutoka kwa maandishi ya simulizi, lakini ukichagua maandishi ya simulizi kwa ajili ya mahubiri, nadhani lazima uyachukue katika uadilifu wake na nafasi yake maalum katika historia ya ukombozi. Hilo halipaswi kuchukuliwa kama kielelezo tu, bali kama njia fulani inayochangia maendeleo na harakati hii ya historia ya ukombozi. Inaonekana kwangu kwamba mtazamo huo unahitaji kujumuishwa katika kuhubiri kuhusu maandishi ya simulizi.

Hilo si rahisi kufanyika. Kwa baadhi ya masimulizi ya kihistoria hufanywa kwa urahisi zaidi kuliko mengine, na kwa baadhi unajiuliza vipi. Simulizi hii maalum inafanyaje kazi katika mchakato huu unaoendelea wa historia nyekundu ya ukombozi? Nadhani hilo ni jambo linalohitaji kazi nyingi na mawazo mengi, lakini nadhani ni jambo linalofaa kufanyiwa kazi na kutafakari.

Kuelezea Mafundisho Kwa Kutumia Maandishi ya Kihistoria Kama nilivyosema, ninachotaka kufanya kutoka hapa ni kurudi kwenye masimulizi haya ya Eliya na kutoa mifano ya jinsi mtazamo wa kihistoria wa ukombozi unavyoweza kutoa mwanga juu ya umuhimu au maana katika baadhi ya masimulizi haya ya Eliya. Kwa bahati mbaya, wakati wetu unaenda haraka sana. Unaweza kuonyesha maandishi ya mafundisho yenye tukio maalum katika historia ya ukombozi au kwa maandishi ya simulizi, lakini ukichagua maandishi ya simulizi, lazima uyachukue katika uadilifu wake na nafasi yake maalum katika historia ya ukombozi - yaani, si kama ya mfano tu. Unaweza kuonyesha maandishi ya mafundisho kwa maandishi ya simulizi. Unaweza pia kuonyesha maandishi ya mafundisho kwa mfano kutoka historia ya kanisa. Unaweza kuonyesha kutoka mahali popote. Sidhani kama kuna thamani yoyote ya asili katika kutumia maandishi ya Biblia

kama kielelezo kuliko kutumia kielelezo kutoka chanzo kingine. Unaweza kuunda aina zote za upotoshaji ikiwa hutaweka muktadha huo. Nadhani kanuni zile zile zinatumika hapo pia. Kwa maandishi yoyote ya simulizi, inaonekana kwangu, una kanuni zile zile zinazofanya kazi. Unaweza kutofautisha maandishi ya simulizi na aina zingine za maandishi; una maandishi ya kinabii, maandishi ya kishairi, una methali, una maandishi ya kufundisha, na maandishi ya mafundisho. Unapofikia masimulizi, inaonekana kwangu sababu ya kuwa na masimulizi mengi katika Biblia ni kwa sababu imani ya kibiblia imejikita katika kile kilichotokea katika historia. Na kwa hivyo maandishi haya ya simulizi yanatuambia kilichotokea katika historia, ambacho kwa kweli ndio msingi wa imani yetu.

Kwa upande wa Driver, mambo haya hayajawahi kutokea. Ni mifano, hadithi za kichawi, chochote kile. Kwa hivyo imani yake haiwezi kuota mizizi katika mambo yaliyotokea katika historia. Imani yake ni nini, ningemruhusu aifafanue hilo; sijui. Nadhani ni aina ya utambulisho wa kuwepo wakati fulani na aina za imani zinazoonyeshwa katika "hadithi" hizi. Lakini si imani ambayo imeota mizizi katika matukio yaliyotokea katika historia kwa sababu anasema haya hayakutokea.

Ningesema unaposikia mahubiri kuhusu masimulizi ya maandiko, hasa masimulizi ya Agano la Kale, labda asilimia 95 ya wakati yatakuwa jambo la kielelezo/ kielelezo , na mtazamo huu mpana wa harakati za historia ya ukombozi hauguswi hata kidogo.

Imenukuliwa na Rebecca Brule
 Imehaririwa vibaya na Ted Hildebrandt
 Hariri ya mwisho na Dkt. Perry Phillips
 Imesimuliwa tena na Dkt. Perry Phillips